

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กองวิจัย สำนักสังฆโลก. รายงานวิชัยเมืองแม่ข่องสกุน. พระนคร : กองวิชัย สำนักสังฆโลก เมือง, ๒๕๐๔.

จีระ ปรังเขียว. ชาวเขาเผ่าลัวะ. เอกสารวิชาการ ศูนย์วิชบัญชาฯ ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๐๕.

เจ้อชี เกนีย์ และ ชีระพันธ์ ล.ทองคำ. แผนที่ภาษาในประเทศไทยและภูมิภาคอื่น.

โครงการวิชัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองที่นี่ต่าง ๆ สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษ ทบทวนมหาวิทยาลัย, ๒๕๐๐.

คุณปีพ ชำโนโวคสามต์. ภาษาศาสตร์เชิงประวัติและภาษาไทยเบรเยน เทียน. ๒๕๐๒.

ชีระพันธ์ ล.ทองคำ. สหศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๗.

——— และ ส. พึงปา. พจนานุกรมบูรุ-ไทย-อังกฤษ. กรุงเทพ : โครงการวิชัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองที่นี่ต่าง ๆ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๗.

ประเสริฐ ศรีวิเศษ. พจนานุกรมถูก (ส่วน)-ไทย-อังกฤษ. ชีระพันธ์ ล.ทองคำ และ เจ้อชี เกนีย์, บรรณาธิการ. กรุงเทพ : โครงการวิชัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองที่นี่ต่าง ๆ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๙.

บทความ

กลยา ดิงศักดิ์. "เสียงในภาษา." ในเอกสารสอนชุดวิชา ภาษาไทย ๓. หน่วยที่ ๒ หน้า ๕๙ - ๖๖. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมราช, ๒๕๒๔.

_____. "ภาษาและภาษาอย่างในประเทศไทย." ในเอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย ๓. หน่วยที่ ๑๔ หน้า ๗๕๙ - ๘๐๐. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมราช, ๒๕๒๔.

ชอบ คชาอันต์. "ละว้าในอดีตกาล." ข่าวสารศูนย์รัชชบานาชาฯ ๔.๒ (เม.ย - มิ.ย. ๒๕๒๗) : ๖ - ๑๑.

ธีระพันธ์ ล.ทองคำ. "กำเนิดและวิวัฒนาการของวรรณยุกต์ในภาษาอัญ - เขมร." วารสารอักษรศาสตร์ ๑๖.๒ (ก.ค. ๒๕๒๗) : ๕๗ - ๗๙.

ปราณี ฤลละวนิชย์. "การเปลี่ยนแปลงของภาษา." ในเอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย ๓. หน่วยที่ ๑๔ หน้า ๒๘๙ - ๒๙๙. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมราช, ๒๕๒๔.

สุจิตต์สกุณี รัตนะรตน์. "ละว้า (The Lawa)." การสัมนาทางวิชาการ เรื่องภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๗-๙ ก.พ. ๒๕๒๐.

สริยา รัตนกุล. "นานาภาษาในประเทศไทย." การสัมนาทางวิชาการ เรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๗-๙ ก.พ. ๒๕๒๐.

_____. "รวมรวมคำภาษาละว้า." การสัมนาทางวิชาการ เรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๗-๙ ก.พ. ๒๕๒๐.

สุริยา รัตนกุล. "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่บุคคลภาษาชุม-ละว้า-ถีน." การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. โครงการศูนย์ภาษาอาเซียนภาคเหนือ ปัฒนาศิริพยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๗-๙ ก.พ. ๒๕๖๐.

- _____. "วรรณกรรมที่ไม่ได้จดบันทึกลงเป็นตัวหนังสือของละว้า (Lawa Oral Literature)." การสัมมนาทางวิชาการเรื่องภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. โครงการศูนย์ภาษาอาเซียนภาคเหนือ ปัฒนาศิริพยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, ๗-๙ ก.พ. ๒๕๖๐.
- _____. "ละว้าและสวะ." ภาษาและวัฒนธรรม ๔.๑ (ม.ค.-มี.ย. ๒๕๖๗) : ๕๖-๗๘.

ภาษาอังกฤษ

Books

Abercrombie, David. Elements of General Phonetics. Chicago: Aldine Publishing Company, 1967.

De Saussure, Ferdinand. Course in General Linguistics. translated by Wade Baskia. New York: Philosophical Society, 1959,

Diffloth, Gérard. The Wa Languages. (Linguistics of the Tibeto-Burman Area 5.2) Berkeley: Linguistics Department, University of California, 1980.

Hass, Mary R. Thai Vocabulary. New York: Spoken Language Services, Inc., 1982.

Hockett, Charles F. A Course in Modern Linguistics. New York: The Macmillan Company, 1968.

International Phonetics Association. The Principles of the IPA. London: University College, 1972.

Ladefoged, Peter. Preliminaries to Linguistic Phonetics. Chicago:

The University of Chicago Press, 1971.

Lehiste, Ilse. Suprasegmental. Cambridge: The M.I.T. Press, 1970.

Mitani, Yazuyuki. Phonological Studies of Lawa: Description and Comparison. Ph.D. Thesis, Carnell University, 1978.

Pike, Kenneth L. Phonetics. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1972.

Samarin, William J. Field Linguistics: A Guide to Linguistic Fieldwork. New York: Holt, Rinehart & Winston, 1967.

Articles

Chamberlain, James R. "A New Look at the History and Classification of the Tai Languages." in Studies in Tai Linguistics in Honor of William J. Gedney: 49-66. Jimmy G. Harris and James R. Chamberlain, eds. Bangkok: Central Institute of English Language, 1975.

Diffloth, Gerard. "Austroasiatic Languages." Encyclopaedia Britannica (Micropaedia) 2(1974): 480-484.

_____. "Mon-Khmer Initial Palatals and 'Substratumized' Austro-Thai." in Mon-Khmer Studies VI: 39-57. Philip Jenner, ed. Honolulu: The University of Hawaii Press, 1977.

_____. "Lectures on Northern Mon-Khmer." Lectures given at Chulalongkorn University, January 1984.

Flatz, Gebhard. "The Khalo or Mae Rim Lawa: A Remnant of the Lawa Population of Northern Thailand." Journal of the Siam Society 58(1970): 87-104.

Funk, Friedrich W. "Die Stellung der Lawa in der Kulturgeschichte Hinterindierres." Tribus 9(1960): 138-144.

Haudricourt, Andre-Georges. "De l'origine des tons en vietnamien." Journal Asiatique 242(1954): 68-82.

Headley, Robert K. "An English-Pearic Vocabulary." in Mon-Khmer Studies VII: 61-94. Philip Jenner, ed. Honolulu: The University of Hawaii Press, 1978.

Henderson, Eugenie J.A. "Tonogenesis: Some Recent Speculation on the Development of Tone." Transactions of the Philological society (1982): 1-24.

Hombert, Jean-Marie. "Consonant Types, Vowel Quality and Tone." in Tone: A Linguistic Survey: 77-112. Victoria A. Fromkin, ed. New York: Academic Press, 1978.

Huffman, Fromklin E. "The Register Problem in Fifteen Mon-Khmer Languages." in Austroasiatic Studies I. : 575-589.

Philip Jenner, ed. Honolulu: the University of Hawaii Press, 1978.

Hutchinsan, E. W. "The Lawa in Northern Siam." Journal of the Siam Society 27.2(1935): 153-182.

Kerr, A.F.G. "Ethnological Notes: the Lawa of the Baw Luang Plateau." Journal of the Siam Society 18.2(1924): 53-56.

." "Two 'Lawa' Vocalbularies." Journal of the Siam Society 21.1 (1928): 53-63.

Kunstadter, Peter. "Research on the Lua' and S'kaw Karen Hill People of Northern Thailand: Report of Results With Some Practical Implications." Bangkok, 1964(mimeo).

- Kunstadter, Peter. "The Lua' and S'kaw Karen of Maehongson Province, Northwestern Thailand." in Southeast Asian Tribes, Minorities and Nations. vol. 2: 639-674. Princeton: Princeton University Press, 1967.
- _____. "Ethnographic Research on the Upland Lua' Community of Ban Pa Pae." Report to the National Research Council of Thailand, 1969.
- Lebar, Frank M. "Lawa." in Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: 120-121. Frank M. Lebar et al, eds. New Haven: Human Research Area Files Press, 1964
- Matisoff, James A. "Tonogenesis in Southeast Asia." in Consonant Types and Tones : 71-95. L.M. Hyman, ed. (Southern California Occasional Papers in Linguistics No. 1), 1973.
- Mitani, Yazuyuki. "A Short Vocabulary of Lawa." Southeast Asia Studies 10.1(1972): 131-168.
- Nimmanahaeminda, Kraisri. "The Mrabri Language." Journal of the Siam Society 51.2(1963): 179-184.
- Obayashi, Taryo. "The Lawa. and Sqau Karen in Northwestern Thailand." Journal of the Siam Society 52.2 (1964): 199-216.
- Petchabunburi, Phra. "The Lawa or Chaobon in Changwad Petchabun." Journal of the Siam Society 4.1 (1921): 19-51.
- Purnell, Herbert C. "Toward Contrastive Analysis Between Thai and Hill Tribes Languages: Some Phonetic Data." in Tai Phonetics and Phonology: 113-130. Jimmy G. Harris and Richard B. Noss, eds. Bangkok: Central Institute of English Language, 1972.

Rangsit, Sanidh. "Beitrag Zur Kenntnis der Lawasprachen von Nord-Siam (mit Vokabulariens)." Anthropos 37-40 (1942-1945): 689-710.

Rischel, Jørgen. "Fieldwork on the Mlabri Language: A Preliminary Sketch of Its Phonetics." Annual Report of Institute of Phonetics, University of Copenhagen 16(1982): 247-255.

Schlatter, Donald. "Lavua (Lawa, Lua')." in Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand: 273-281. W.A. Smalley, ed. (Pacific Language Studies C-43) Department of Linguistics, Research School of Pacific Studies, The Australian National University, 1976.

Schrock, Joanne, "The Lawa." in Minority Groups in Thailand: 936-998. Joanne Schrock et al, eds. Ethnographic Studies Series, Cultural Information Analysis Center, Center for Research in Social Systems, 1970.

Seidenfaden, Erik. "The Lawa of Umphai and Middle Mae Ping." Journal of the Siam Society 32.1 (1940): 29-36.

Thomas, David and Robert K. Headley. "More on Mon-Khmer Subgrouping" Lingua (1960): 398-418.

Thongkum, Theraphan L. "Register Without Tongue-root in Nyah Kur (Chao Bon)." Paper presented at the 15th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics, Beijing, China, Aug. 17-19, 1982.

ภาคผนวก

คำศัพท์ร่วม เชื้อสาย

หมายเหตุ

ข่องว่างที่ขีดเส้นครง (-) ไว้แสดงว่าไม่พบคำศัพท์คำนั้นในภาษาลະເວີອະບານນັ້ນ ຈຶ່ງອາຈາດເນື່ອມາຈາກວ່າໄມ່ມີກາຣໃຫ້ກຳສັກພົນນັ້ນໃນກາຍາລະເວີອະບານນັ້ນ ກວີວ່າຜູ້ບອກພາສາໄມ່ມີກຳສັກພົນນັ້ນອຸ່ນຄສງສັກ (lexicon) ຂອງຄົນທີ່ອາຈະເປັນເພរະຜູ້ບອກພາສາປັ້ງເອີ້ນຈຳກຳສັກພົນນັ້ນໄມ່ໄດ້ ຂະນະທີ່ຜູ້ວິຊຍສັນກາຜະລົງ

ອົບປະກາດທີ່ມີຄຳຫຼັກສົນໃຫຍ້	ຕາວະນາພາໄນກາຮ່າໄນ້	ພາບແກ່ງ	ອຸ່ງກາມມາວ	ພາມໄມ	ອັນດັບ	ດູງ
ອົບປະກາດທີ່ມີຄຳຫຼັກສົນໃຫຍ້	(Thai Gloss)	(Pāṭipādā)	(Chāng Māw)	(Umphai)	(Dong)	
able to, get	ໄດ້	phiṭṭh	phiṭṭh	phiṭṭh	pun	
able to	ສວມມະ	keh	keh	ceh	keh	
Adam's apple	ອຸກກາຮະເຫຼືອກ	kjaun	krauŋ	krauŋ	khrauŋ	
again	ຢືນ	meh	meh	meh	meh	
alone	ຄົນເຕືອນ	noŋ	noŋ	noŋ	noŋ	
always	ຫຼັງຈາກ	de	de	de	de	
ancient, old	ກົ່າ	pjaim	prāim	prāim	phraim	
ankle	ຫຼັກ	ŋiək chuen	ŋiək chuen	ŋiək chuen	ŋiək chuen	
answer	ຫອນ	leih	leih	les	luh	
ant	ຕິ	umac	umac	umac	umac	
armpit	ຫຼັກສົນ	toŋ kliək	toŋ kliək	toŋ kliək	toŋ kliək	
ash, stove	ຫຼື້ນ ດູ	ca?	ca?	ca?	ca?	
ask	ກົນ	hmaiŋ	hmaiŋ	hmaiŋ	hmaiŋ	
ask for	ອາ	end	end	end	end	
assemble	ພະບັນ	phrom	phrom	phrom	phrom	

គ្រាន់អនុញ្ញាតក្នុងភាសាខ្មែរ (English Gloss)	គ្រាន់អនុញ្ញាតក្នុងភាសាខ្មែរ (Thai Gloss)	ព័ត៌មានក្នុងភាសាខ្មែរ (Papae)	ចូរាប់ស្រាវជ្រាវ (Chang Maw)	ចូរាប់ស្រាវជ្រាវ (Umphai)	ទង (Dong)
astringent (taste)	សស់ដាក	សាត់	សាត់	សាត់	សាត់
at	នៅ	នៅ	នៅ	នៅ	នៅ
axe	ប្រាន	ចំគោ	ចំគោ	ចំគោ	ចំគោ
back	ខាងក្រោម	ខាងក្រោម	ខាងក្រោម	ខាងក្រោម	ខាងក្រោម
bag	យុវាំសក	ហី	ហី	ហី	ហី
balcony	កាយកាយណ៍	កាយ'កាយឈុ	កាយ'កាយឈុ	កាយ'កាយឈុ	កាយ'កាយឈុ
bamboo	បុរិ	ចេ?	ចេ?	ចេ?	ចេ?
bamboo shoot	អំពុំ	ផូនុយ	ផូនុយ	ផូនុយ	ផូនុយ
bamboo strips	ទុក	ហមា	ហមា	ហមា	ហមា
bamboo tube	ករាប់ខោនៃ	មេរូ	មេរូ	មេរូ	មេរូ
(a kind of) bamboo	ក្រុងក្រោត	?ឃា	?ឃា	?ឃា	?ឃា
bamboo spoon	ក្រុងក្រោត	សាទៀមា?	សាទៀមា?	សាទៀមា?	សាទៀមា?
bamboo (split)	ក្រុងក្រោត	?ឃា'មុីឃ	?ឃា'មុីឃ	?ឃា'មុីឃ	?ឃា'មុីឃ
banana	កត្តិរាល	ឃើមិឈុ	ឃើមិឈុ	ឃើមិឈុ	ឃើមិឈុ

คำว่า (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ความหมายในภาษาจีน (Chang Maw)	ความหมาย (Umphat)	ความหมาย (Dong)
banana blossom	พุ่มไม้กล้วย	พุ่มไม้กล้วย	พุ่มไม้กล้วย	พุ่มไม้กล้วย
banana flower stalk	ยอดกล้วย	ยอดกล้วย	ยอดกล้วย	ยอดกล้วย
banana tree	ต้นกล้วย	ต้นกล้วย	ต้นกล้วย	ต้นกล้วย
bark (n.)	หนังสือ	หนังสือ	หนังสือ	หนังสือ
bark (v.)	หัว	หัว	หัว	หัว
barking deer	กวาง	กวาง	กวาง	กวาง
basket	กระเช้า	กระเช้า	กระเช้า	กระเช้า
basket	กระเช้า	กระเช้า	กระเช้า	กระเช้า
bat	ลูกกระเต็น	ลูกกระเต็น	ลูกกระเต็น	ลูกกระเต็น
bathe	อาบน้ำ	อาบน้ำ	อาบน้ำ	อาบน้ำ
bean	ถั่ว	ถั่ว	ถั่ว	ถั่ว
bear (n.)	หมาด	หมาด	หมาด	หมาด
beautiful, good	หล่อ	หล่อ	หล่อ	หล่อ
become	เป็น	เป็น	เป็น	เป็น

គារអនុមោលឯករាជក្រប់ (English Gloss)	គារអនុមោលនូវភាសាអង់គ្លេស (Thai Gloss)	គារអនុមោលនូវភាសាអាស៊ាន (Chang Maw)	ព្រៀង (PaPae)	ចំណែកអាមេរិក (Umphai)	ទង (Dong)
bedbug	ខ្វែគត់	ហេង	ហេង	ហេង	ហេង
bee	ដីង	ហើ	ហើ	ហើ	ហើ
behind, after	ឱ្យានអង់ ឱ្យានសង់	លោ'ក្រោ?	លោ'ក្រោ?	ជោ?	លោ'ក្រោ?
believe	សិក្សា	តិះ	តិះ	តិះ	តិះ
belly	កំចង	វិះក	វិះក	វិះក	វិះក
below	ឱ្យានលាង	កោ'សៅ	កោ'សៅ	កោ'សៅ	កោ'សៅ
bend, detour	គ្រួង ឬ ឲូរ	លោះកោះ	លោះកោះ	រោះកោះ	រោះកោះ
bend over	កំរូ	ឃុន	ឃុន	ឃុន	ឃុន
(to be) bent	ឱ្យាន ឬ ឱ្យាន	លោ'ធិន	លោ'ធិន	លោ'ធិន	លោ'ធិន
beside, near	ឱ្យាន ឱ្យាន	តិះ	តិះ	តិះ	តិះ
betel	ធម្ម	ធម្ម	ធម្ម	ធម្ម	ធម្ម
betel nut	កាហ្វេក	សោ'មក	សោ'មក	សោ'មក	សោ'មក
big, eldest	ឡាស្សី ត្រួតស្សី	យា?	យា?	យា?	យា?
bird	ឬក	សាធាំ	សាធាំ	សាធាំ	សាធាំ
bite	ក្លែត	ក្លែត	ក្លែត	ក្លែត	ក្លែត

ความหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป่าเป๊ (Papae)	ช่างมอ (Chang Maw)	อมพาย (Umphai)	ดง (Dong)
bite (of snake)	(ง) กัด	phuək	phuək	phuək	phuək
bitter, close	ขม ปีค	ຮວຍ	ຮວຍ	ຮວຍ	ຮວຍ
black	สีดำ	ເຕີ	ເຕີ	ເຕີ	ເຕີ
blanket	ผ้าห่ม	ພົງຈູ້	ພົງຈູ້	ພົງຈູ້	ພົງຈູ້
blind, deer	ตาบอด กระวาง	ກາດ	ກາດ	ກາດ	ກາດ
blossom	ดอก	ຫນາມ	ຫນາມ	ຫນາມ	ຫນາມ
blood	เลือด	ຫັນ	ຫັນ	ຫັນ	ຫັນ
blossom	บาน	ປັບປຸງ	ປັບປຸງ	ປັບປຸງ	ປັບປຸງ
blow	เป่า	ຫົກ	ຫົກ	ຫົກ	ຫົກ
blow (one's nose)	สั่ง (นั่งูก)	ຫາີ	ຫາີ	ຫາີ	ຫາີ
blue	สีฟ้า เจ็บ	ໄຟ	ໄຟ	ໄຟ	ໄຟ
body	ตัว	ໂຄ?	ໂຄ?	ໂຄ?	ໂຄ?
body-louse	虱子	ມບຈອນ	ມບຈອນ	ມບຈອນ	ມບຈອນ
boil	ต้ม	ຕອງ	ຕອງ	ຕອງ	ຕອງ
boiled	น้ำเดือด	ເກີ, ເກ	ເກີ, ເກ	ເກີ, ເກ	ເກີ, ເກ

ความหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าปี (Papae)	ช้างหนด (Chang Maw)	ออมพาย (Umphai)	ดง (Dong)
buffalo	ควาย	kjak	krak	krak	khruk
build	ปลูก สร้าง	wo?	wo?	wo?	wo?
burn	เผา	tok	tok	tok	tok
burnt	ไหม้	ha?	ha?	ha?	ha?
burnish	เคลือบ (เคลือคล)	ri?	ri?	ri?	ri?
butterfly	ผีเสื้อ	mbuŋ mbuŋ	mbuŋ mbuŋ	mbuŋ mbuŋ	mbuŋ mbuŋ
buttock	ก้น	tɔ?	tɔ?	tɔ?	tɔ?
cage up	ตีน	laiŋ	laiŋ	laiŋ	laiŋ
call	เรียก	kɔk	kɔk	kɔk	kɔk
cane stone	ก้อนเล็ก	pho?	pho?	pho?	pho?
canine tooth	ฟันยา	xaq	hran	hran	hran
carry in arms	ภูมิ	?om	?om	?om	?om
carry on back	บน (n.)	phulh	phis	phis	phis
carry on shoulder	บน	klaŋ	klaŋ	klaŋ	klaŋ
carry by two persons	หาม	gjɔŋ	gron	gron	gron
catch	จับ	hmœit	hmœit	hmœit	hmœit

គ្រាប់នាមពីអាស្រែកណ្តម (English Gloss)	គ្រាប់នាមពីការាអាយិនការាម្មាន (Thai Gloss)	ប្រាប់ប្រាំ (Papae)	ចូរអង់គ្លេស (Chang Maw)	ប្រាប់ប្រាប់រាប់រាប់ (Umphhai)	ចង (Dong)
centipede	ម៉ោងម្ចារ	se'iŋalip	se'iŋalip	se'iŋalip	se'iŋalip
chain	ជីវិ៍	mbjak	mbrok	mbrok	mbrok
chameleon	កំសក់	ɔɔg	ɔɔg	ɔɔg	ɔɔg
charcoal	កាន	sɔɔs	sɔɔs	sɔɔs	sɔɔs
chase	តុល	kjoh	kroh	kroh	kroh
cheap	ចុះ	θeuk	θeik	θeik	θeik
cheek	ការុង	sa'pa?	sa'pa?	sa'pa?	sa'pa?
chew	កុយា	gon	gon	gon	gon
child	ឯក	kuən	kuən	kuən	kuən
children	ទិក	kuən do?	kuən do?	kuən do?	kuən du?
chin	ទាន	kap	kap	kap	kap
choose	តួនាទី	yɔeḥ	rɔeḥ	hič	roč
chop	ស្វែរ	?m̥iɛk	?m̥iɛk	?m̥iɛk	?m̥iɛk
clap	ទាន (វិវ)	d̥iɛp	d̥iɛp	d̥iɛp	d̥iɛp

ការពារជាអក្សរខ្មែរ (English Gloss)	អាហារពារជាអក្សរខ្មែរ (Mhay Gloss)	ក្រុង (Papae)	ក្រុង (Chang Maw)	ក្រុង (Umphai)	ក្រុង (Dong)
classifier for round objects					
clean (v.)	ទាំគារនសវាត់ (តើនីង) មិត	?meu sa'kje?	thi mbja	?meu sa'kre?	-
clear (sight)	ក្របេលោ	thi mbra	thi mbra	thi mbra	thi
clear the throat(v.)	កាំ (ឆោ)	dc̥s	dc̥s	dc̥s	dc̥s
clench	ចលាត	uɛh	uɛh	hɛuh	hɛuh
clever	ស្ថិន	hauk	hauk	hauk	hauk
climb	អស់បាត	jɪəp	jɪəp	jɪəp	jɪəp
close (one's eyes)	ឈើ	lə'phi?	lə'phi?	re'phi?	re'phi?
clothes	ខ្សោយដៃ	khjeṭu	khjeṭu	khreṭu	khreṭu
clothes	អាណាពុកទីផ្សារ	khoŋ kaiŋ	khoŋ kaiŋ	khoŋ koiŋ	khoŋ koiŋ
clothes use to					
wrap one's head					
cloud	ឲ្យនា	chut la'wu	tut wu	tut wu	chut ?ə'lwu
cloudy	គ្រឿង	thiək	thiək	thiək	thiək
cluttered	កង	hɪə	hɪə	hɪə	hɪə

ຄວາມ ຄົນຫາມາດຊັ້ນກົງ (English Gloss)	ຄວາມ ຄົນຫາມາດໃຫຍ່ນມານາມ (Thai Gloss)	ປັບປຸງ (Paaee)	ພັນງານ (Chang Maw)	ມູນມາງ (Umphai)	ໝາງ (Dong)
coconut	โคโคນູ	phi:e	phi:e	phi:e	phi:e
coconut shell	ຂະຫຼາດເຄືອນ	le:i lok	le:i lok	le:i lok	le:i lok
cold	ຫຼັກ	kot	kot	kot	kot
comb (v.)	ຫຼັກ (ໜໍາ)	sat	sat	sat	sat
comb (n.)	ຫຼັກ (ໜຳ)	sa'kah	sa'kah	sa'kah	sa'kah
comb (of fowl)	ຫຼັກໆ	le'i khui	le'i khui	le'i khui	le'i khui
come, reach	ມາ	hcc	hcc	hcc	hcc
come into	ມາ	ie:i	ie:i	ie:i	ie:i
complete	ມາ	jeit	jeit	jeit	jeit
confused	ສິ່ງ	mb:j	mb:j	mb:j	mb:j
cook	ສັກ	keih	keih	keih	keih
cooked	ສັກ	saij	saij	saij	saij
cool	ຫີ້	hi:ci	hi:ci	hi:ci	hi:ci

គ្រាមនាយកក្រសួងកម្មករ (English Gloss)	គ្រាមនាយកក្រសួងកម្មករ (Thai Gloss)	(Paae) (Chang Maw) (Umphaat)	(Dong)
core of a tree	កំណុំសុំ	luea	luea
corn	ខ្សោគតុល	phi ho	saū ho
cotton	អ៊ូប	-	-
cough	ឈុំ	koɔ̄c	kōi
count	ចារេណា	?mauk	?mauk
cover up	រាប់	meū	meū
cover up	រាប់	dc̄h	dc̄h
cow	កោស់	khjop	khrop
crazy	ជុំ	meīk	meīk
crab	ក្រោប់	tam	tam
crooked	ជុំងងុំទុក	?ci?	?ci?
cross	ក្រោង	thuen	thuen
crossbow	ស្វាក់	buək	buək
crow (v.)	ក្រុង (ក្រុង)	fau	fau
		zak	zak
		ra?e?	ra?e?

คำนำมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	บาลี (Pāṭṭāe)	ช่างน้ำ (Chang Maw)	บูรพา (Umphai)	ดง (Dong)
crow (n.)	กร (สัตว์) ร้อง (เก่ง) ร้อง	I'ə?jək	la?jək	re?jək	?a?jək
cry (of animals)	Yak	rak	rak	rak	rak
cry (of deer)	pu?	pu?	pu?	pu?	pu?
cucumber	kɛ	kɛ	kɛ	kɛ	kɛ
curry	to? huə	to? huə	te huə	te huə	te huə
cut	nap	nap	nap	nap	nap
cut down	cəb	cəb	cəb	cəb	cəb
dare	reit	reit	reit	reit	reut
daughter-in-law	mein	mein	mein	mein	meun
day, sun	sa?jə?	sa?jə?	sa?jə?	sa?jə?	se?jə?
deaf	hlait	hlait	hlait	hlaut	hlait
decline	għi	għi	għi	għi	għi
deep	?yɔ?	?yɔ?	?yɔ?	?yɔ?	?yɔ?
delicate	mbju?e	mbju?e	mbju?e	mbju?e	mbju?e

គ្រាមអនុញ្ញាតក្នុងខ្លួន (English Gloss)	គ្រាមអនុញ្ញាតក្នុងខ្លួន (Thai Gloss)	ពាហេប៊ែរ (PaaPae)	ចំណាំងអាមេរិក (Chang Maw)	មីរាមីង (Umphai)	ទង (Dong)
delicated piece of rice	គ្រាមស្រីប	?muic	2mcc	2mcic	2mulic
delicious	មិនមេ	nuim	nuim	nuim	nim
deligent	ប្រឈម	?yen	?yen	?yen	?yen
deposite	អារាង	le' do?	re' po?	re' po?	?a' po?
dew	ឯកត្រាង	!el' ?na?	re?na?	?el' ?na?	?el' ?na?
die	ឯក	jum	jum	jum	juim
difficult	លំបាត់	?mak	?mak	?mak	?mak
dig peacock	ដូរឃុំ	kauj	kauj	kauj	kauj
dip into	ឯក	c1?	c1?	-	c1?
dip up	ឯក (ឱយ)	chauk	chauk	chauk	chauk
dip up (fish)	ឯក (ត្រោ)	?cd	?cd	?cd	?cd
dip-net	ឯក	cam	cam	cam	cam
divide	ឯក	gjo?	gro?	gro?	gru?
dizzy	ឯកធម្មតា	chut	chut	chut	cut
do	ឯក	juh	juh	juh	juh

မြန်မာဘာ	(English Gloss)	(မြန်မာ ပါရဂျာ ပဒ္ပဒေ)	(Chang Maw)	(မြန်မာ ပါရဂျာ ပဒ္ပဒေ)	(Na ^g Dong)	မြန်မာဘာ
လူ	dog	ဂျော်	ဂျော်	ဂျော်	ဂျော်	လူ
လင့်	doubt	ကျော်	ကျော်	ကျော်	ကျော်	လင့်
လက်	door	ကျော်	ကျော်	ကျော်	ကျော်	လက်
လတော်	drag	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လတော်
လမ်း	dream	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လမ်း
လတော်	dress a tuft of hair	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လတော်
လူ	drink	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	drop	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	drum	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	drunken	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	dry	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	dry - ricefield	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	duck, bored	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ
လူ	dung	မျှော်	မျှော်	မျှော်	မျှော်	လူ

คำว่ามานะในภาษาชั้งกลาง (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	พากเพียบ (Papae)	ช้างแมว (Chang Maw)	แพะแมว (Umphai)	ดง (Dong)
dust	ฝุ่น	la'kat	la'kat	la'kau	ra'kat
dwell	อาศัยอยู่	?ait	?aut	?aut	?aut
each other, to suck	กันและกัน ดูคุย	pho?	pho?	pho?	pu?
ear		suək	suək	suək	suək
earth, hand	หิน มือ	te?	te?	te?	te?
easy		jɪə	jɪə	jɪə	jɪə
eat (rice)	กิน (ข้าว)	som	som	som	som
eat (of animals)	กิน (สัตว์)	khok	khok	khok	khok
eat (meat)	กิน (เนื้อ)	pən	pən	pən	pən
eat (nut)	กิน (น้ำตาล)	phiəm	phiəm	phiəm	phiəm
eaves	หลังคา	kjauk	krauk	khrauk	khrauk
egg, order	ไข่ สั่ง	təm	təm	təm	təm
eggplant	มะเขือเทศ	se'pu!	se'pu!	se'pu!	se'pu!
eight	เก้า	se'te?	se'te?	se'te?	se'te?
eighty	เก้าสิบ	le'tee?	le'tee?	le'tee?	le'tee?

คำภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอังกฤษ	ความหมายในภาษาไทย (Thai English Gloss)	คำภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอังกฤษ (Thai English Gloss)	คำภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอังกฤษ (Thai English Gloss)
elbow	ข้อศอก	sæ'buək	sa'buek	sa'buek	sa'buek
elephant	ช้าง	sau	sau	sau	sau
end of	สุด ที่สุด	üci?	üci?	üci?	üci?
entired	ทั่ว ตลอด	-	dlei?	dlei?	dlei?
enough	พอ	kjɔ?	kjɔ?	kjɔ?	kjɔ?
evening	(เย็น) เย็นๆ	phu	phu	phu	phu
every	ทุก	khjon	khron	khron	khron
exhausted	เหนื่อย	?oc	?oc	?oc	?oc
expensive	แพง	phien	phiən	phiən	phiən
eyes	ตา	?aŋ?	?aŋ?	?aŋ?	?aŋ?
face	หน้า	na	na	na	na
faint	อ่อนล้า	mbeih	mbeih	mbeih	mbeih
fall	ตก	glai?	glai?	glai?	glai?
far	ไกล	es, uai	es, uai	es, uai	es, uai
part	ส่วน	phleum	phleum	phleum	phleum
		phieim	phieim	phieim	phieim

คำนิยามในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป่าเป่ (PaPae)	ช้างหนอ (Chang Maw)	อมพาย (Umphai)	ดง (Dong)
fast	เร็ว	klaic	klaic	klaic	klaic
fat	อ้วน	kloŋ	kloŋ	kloŋ	kloŋ
father	พ่อ	phitə?	phitə?	phitə?	phitə?
fear	กลัว	hlat	hlat	hlat	hlat
feast (ghost)	สีส่ายผี	nok	nok	nok	nok
feed	ป้อน	thəh	thəh	thəh	thəh
fifty	ห้าสิบ	la'hoŋ	la'hoŋ	la'hoŋ	ra'hoŋ
fine	ละเอียด	ke	ke	ce	ke
finger	นิ้ว	?rɔŋ	?rɔŋ	?rɔŋ	?rɔŋ
	เล็บ	hmaim	hmaim	hmaim	hmaim
	ศีบ	diə?	diə?	diə?	diə?
finished	เสร็จ	hoc	hoc	hoc	hoc
fire	ไฟ	cu	cu	cu	cu
	ไฟต่อน พระจันทร์	khəl?	khəl?	che?	khəl?
fish	ปลา	ka?	ka?	ka?	ka?

คำว่าหน่วยในภาษาซังกัจฉ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าเป่ (PapAe)	ช่างมือ ^{ช่างหัม} (Chang Maw)	บูรพา ^{บูรพา} (Umphai)	ดง ^{ดง} (Dong)
forty	สี่สิบ	la' paun	la' pain	la' paun	ø' paun
foul-smelling	อหิมัน	sæt'sps	sa'ps	ø'sæt'sps	ø'sæt'sps
four	สี่	paun	pain	paun	paun
free	ฟรี	?maŋ	?maŋ	?maŋ	?maŋ
friend	เพื่อน	hməu	hməu	hməu	hməu
frightened frill	อกใจ เศรษฐ์	gjaiŋ	graiŋ	grauŋ	graiŋ
frill	ชาขาดรุย	daiŋ	daiŋ	dauŋ	daiŋ
front	ข้างหน้า	lø'ka	la'ka	la'ka	lø'ka
fruit	ผลไม้	plei?	plei?	plei?	plei?
fry	ทอด	díek	díek	díek	díek
full	อิ่ม	nauk	nauk	nauk	nauk
full (of food)	เมล็ด	sak	sak	sak	sak
fun	สนุก	muən	muən	muən	muən
garden	สวน	le'phim	?ø'phum	ø'phum	?ø'phim
gather up	กอง	sen' dom	sen' dom	sen' dom	sen' dom

နမောက် (Nma)	ထဗျာနှင့်ပတ္တနာ (Chaaing Ma)	ပတ္တပန် (Padap)	နမောက် (Nma)	ရခါးလဒ် (Ngan Thoss)	ရခါးလဒ် (Dong)
မြေ	ထဗျာ	ပတ္တ	မြေ	ရခါးလဒ်	အာ
ကိုယ်	အသစ်	နမော	ကိုယ်	ကိုယ်	မြေအာ
အပူ	ဆန်	ရခါး	အပူ	အပူ	နမော
အမြဲ	အမြဲ	မရပါ	အမြဲ	အမြဲ	အမြဲ
ဂေ	ခန်း	ရခါး	ဂေ	ဂေ	မြေ
ပစ္စ	သန	နမော	ပစ္စ	ပစ္စ	အမြဲ
ဖွံ့ဖြိုး	ဆုတ်	ခုနှင့်	ဖွံ့ဖြိုး	ဖွံ့ဖြိုး	မြေရခါး
ဘန်	ရသ	ဆင်	ဘန်	ဘန်	ရခါး
သန	အသစ်	ဆုတ်	သန	သန	အမြဲ
ချေ	ရသ	နမော	ချေ	ချေ	နမော
ရတန်	ရသ	ခုနှင့်	ရတန်	ရတန်	ရတန်
ရန်	ရသ	အပူ	ရန်	ရန်	ရန်
သမာ	အသစ်	မရပါ	သမာ	သမာ	သမာ
ရခါး	ရသ	ရခါး	ရခါး	ရခါး	ရခါး
ခုနှင့်	ရသ	ခုနှင့်	ခုနှင့်	ခုနှင့်	ခုနှင့်
ဆင်	ရသ	ဆင်	ဆင်	ဆင်	ဆင်
ဆုတ်	ရသ	ဆုတ်	ဆုတ်	ဆုတ်	ဆုတ်
မြေ	အသစ်	မြေ	မြေ	မြေ	မြေ
ခုနှင့်	ရသ	ခုနှင့်	ခုနှင့်	ခုနှင့်	ခုနှင့်
ဆင်	ရသ	ဆင်	ဆင်	ဆင်	ဆင်
ဆုတ်	ရသ	ဆုတ်	ဆုတ်	ဆုတ်	ဆုတ်
အသစ်	ရသ	အသစ်	အသစ်	အသစ်	အသစ်

គ្រាមនោយនៃការផ្តល់ការណា (English Gloss)	គ្រាមនោយនៃការរាយការណា (Thai Gloss)	ព្រាសាបែក (Papae)	ចូរាមួយ (Chang Maw)	មិត្តភាព (Umphai)	ទង (Dong)
gore	កុំកែ	ci	ci	ci	ci
grandfather	ពុំទា	ta?	ta?	ta?	ta?
grandmother	យុំយានា	jie?	jie?	jie?	jie?
grass	អូរ	yalp	ralp	ralp	ralp
graveyard	បុរាណ	le'moc	re'moc	re'moc	re'moc
great-grandchild	តានីយា	kuən se?	kuən se?	kuən se?	kuən se?
green	សៀវភៅ	sa'ŋa	sa'ŋa	sa'ŋa	sa'ŋa
groove	រាងកំរើ	euə	euə	euə	euə
gum	ឃុំ	iŋi	iŋi	iŋi	iŋi
gun	គុងុងុ	sa'nat	sa'nat	sa'nat	sa'nat
gunpowder	ក្រុងក្រុង	fauh	fauh	fauh	fauh
hail	ក្លាក់ខែបុ	pjε	pre	pre	phre
hail	អាមុន	haɪk	haɪk	haɪk	haɪk
half	គ្មេង	uhəf	uhəf	uhəf	uhəf
half	គ្មេង មិត្តភាព	mblah	mblah	mblah	mblah

មិត្តភាព, not full

คำรากที่มีในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำรากที่มีในภาษาไทย (Thai Gloss)	บาลี (Pāpae)	ช่างแมว (Chang Maw)	บุพราไภ (Umphai)	ดง (Dong)
high, tall	สูง	hi lauŋ	hi lauŋ	hi lauŋ	hi lauŋ
hip	สะโพก	thieh	thieh	thieh	tiəh
hit	ตี	phoh	phoh	phoh	puh
hoe	จวน	la'phit	la'phit	2a'phit	2a'phit
hold	ถือ (มือ)	miθə?	miθə?	miθə?	miθə?
hold (hand)	ถือ	təuk	təik	təik	təik
hold (in hand)		paiŋ	paiŋ	paiŋ	paiŋ
hollow in the palm	กลืนน้ำ	la'kaup	2ə'kaup	2ə'kaup	2ə'kaup
horn	เขาเสี้ยว	?əŋŋaŋ	?əŋŋaŋ	?əŋŋaŋ	?əŋŋaŋ
hornet	ลูกช้าง	2oŋ	2oŋ	2oŋ	2oŋ
horse	ม้า	mbraŋ	mbraŋ	mbraŋ	mbraŋ
hot	ร้อน	kɔc	kɔc	kɔc	kɔc
house	บ้าน	?iə?	?iə?	?iə?	?iə?
how many	กี่ตัว	mbiŋ	mbiŋ	mbiŋ	mbiŋ
howdah	คัน雅	?jɛŋ	?jɛŋ	?jɛŋ	?jɛŋ

ความหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าเป่ (PapPae)	ช้างแมว (Chang Maw)	บินมาภัย (Umpihai)	ดง (Dong)
hug, embrace	กอด	yuet	ruet	ruet	-
husk of rice	รำข้าว	kam	kam	kam	kam
I	ฉัน	?ai?	?au?	?ai?	?ai?
inside	ใน	kə'naɪ	kə'naɪ	kə'naɪ	kə'naɪ
iron	เหล็ก	hlelc	hlelc	hlelc	hlelc
itch	คัน	so? ?ha?	so? ?ha?	so? ?ha?	so? ?ha?
jackfruit	พุทรา	nak nəɪn	nak nəɪn	nak nəɪn	nak noun
joint	ข้อ	?es'eɪ	?es'eɪ	?es'eɪ	?es'eɪ
jug	กระตุก	?a'thōu	?a'thōu	?a'thōu	?a'thōu
kapok	kapok	kjø	kro	kro	kro
keep	กีบ	xen	hren	hren	hren
keep	เก็บรักษา	?aiŋ	?aiŋ	?aiŋ	?aiŋ
keep in mouth	ใน	?um	?um	?um	?um
kind of mosquito	ตัวคุ้น	əlɒp	əlɒp	əlɒp	əlɒp
knee	เข่า	uɒu	uɒu	uɒu	uɒu

ភាសាខ្មែរ (Khmer)	ភាសាខ្មែរ (Khmer Gloss)	ភាសាខ្មែរ (Papae)	ភាសាខ្មែរ (Chang Maw)	ភាសាខ្មែរ (Unphat)	ភាសាខ្មែរ (Dong)
កំណើលខ្លាំ	knee ornament	sa'kun	sa'kun	sa'kun	sa'kun
ដី	knife	je'el	je'el	je'el	je'el
ដុំ	know	juj	juj	juj	juj
កុងតឹក	knuckles	ce'g'uel	ce'g'uel	ce'g'uel	ce'g'uel
បន្ទាត	ladder	mbot	mbot	mbot	mbot
លាប	landleech	plauam	plauam	plauam	plauam
អាច	lap	len'dim	?an'dum	?an'dum	?et' dim
កោរីក	lazy	kle?	kle?	kle?	kle?
តុលិ	leaf	hla?	hla?	hla?	hla?
ឯក	lean on	?nak ?ne!	?nak ?ne!	?nak ?ne!	?nak ?ne!
ការការណ៍	lean one's chin on one's hand	t'üm	t'üm	t'üm	t'üm
ជុំ	left	we?	we?	we?	we?
សាន្ត	lemur	?lai seiu	?lai seiu	?lai seiu	?lai seiu
កិត្យិ	lick	khliæk	khliæk	khliæk	khliæk
ជាតិ	lid	depi'en	depi'en	depi'en	depi'en

(Burmese)	(Chang Mai)	(Chiang Mai)	(Cambodia)	(Dong)
လန် (Lan)	လန် (Lan)	လန် (Lan)	လန် (Lan)	လန် (Lan)
light	လန်	လန်	လန်	လန်
lighter	လျော့လန်	လျော့လန်	လျော့လန်	လျော့လန်
lightning	မြန်မားလန်	မြန်မားလန်	မြန်မားလန်	မြန်မားလန်
lip	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
lips, orphan	လျော့၊ ကုန်မှတ်	လျော့၊ ကုန်မှတ်	လျော့၊ ကုန်မှတ်	လျော့၊ ကုန်မှတ်
listen	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
liquor	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
lime	လန်	လန်	လန်	လန်
long	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
long (time)	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
look	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
loose	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
liizard	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
local chestnut	လျော့	လျော့	လျော့	လျော့
၁၃၂	၁၃၃	၁၃၄	၁၃၅	၁၃၆

คำมโนญาในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำมโนญาในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าเป่ (Papae)	ช้างมด (Chang Maw)	บูมพาย (Umphai)	dong (Dong)
lose	ຍາຍ	៥ai	grai	grai	grai
loud	ຕ່າງ	?iɛɔ̄h	?iɔ̄h	?iɔ̄h	?iɔ̄h
love	ຮັກ	xak	hrak	hrak	hrak
lung	ປົວດ	hmo?	hmo?	hmo?	hmo?
male	ເພື່ອຜູ້	hma iŋ	hma iŋ	hma iŋ	hma iŋ
man, husband	ຜູ້ຊາຍ, ສາມ	?a' me?	?a' me?	?a' me?	?a' me?
mango	ນະງວາງ	pɛ	pɛ	pɛ	pɛ
many	ນາກ	hein	hein	hein	hein
married-woman	ທົງທ່າແທ່ງງານແລ້ວ	kəin	kəin	kəin	kəin
marsh	ບິນ ຂານອັງ	ʔukvɔ̄g	ʔukvɔ̄g	ʔukvɔ̄g	ʔukvɔ̄g
massage	ນາຄ	hmeŋ	hmeŋ	hmeŋ	hmeŋ
measure	ຫວາງ	p̄iək	p̄iək	p̄iək	p̄iək
meat, hole	ເຟືອ ທລມ	to?	to?	to?	to?
medicine	ຢາ	?jia?	?jia?	?jia?	?jia?
middle	ພຽງກລາງ	sa 'iŋa?	sa 'iŋa?	sa 'iŋa?	sa 'iŋa?

គ្រាមនោរណ៍នៃភាសាខ្មែរក្នុងភាសា (English Gloss)	គ្រាមនោរណ៍នៃភាសាខ្មែរ (Thai Gloss)	ប្រាប់ (PaaPae)	ចាន់ងារៗ ខ្លួន (Chang Maw)	ឃុំ យុម្ភី (Ungphai)	ទង (Dong)
molar tooth	ករារ	g̥iəp	g̥iəp	g̥iəp	g̥iəp
mole	ផូ	mb̥l	mb̥l	mb̥l	mb̥l
monitor	គអករាត	cuəh	cuəh	cuəs	cuəs
monkey	លី	f̥iə?	f̥iə?	f̥iə?	f̥iə?
morning	ថ្ងៃ	sa?	sa?	sa?	sa?
mortar (small)	ករក	?məi̯k	?məi̯k	?məi̯k	?məi̯k
mortar	គរកតំខ្លារ	mb̥l	mb̥l	mb̥l	mb̥l
mother	ម៉ា	ma?	ma?	ma?	ma?
mountain	ឲុំ	mb̥lauŋ	mb̥lauŋ	mb̥lauŋ	mb̥lauŋ
mouse	អុំ	khiəŋ	khiəŋ	khiəŋ	khiəŋ
mouth	បាក	ləm'bam	ləm'bam	ləm'bam	ləm'bam
move	ឈ្មោះ	ke?	ke?	ke?	ke?
mud	ក្រឡន	mb̥lɪ	mb̥lɪ	mb̥lɪ	mb̥lɪ
muscle	កត្តាវិជ្ជ័យ	?ne?	?ne?	?ne?	?ne?
mushroom	ពុំទុំ	tałh	tas	tas	tas

คำนำหน้าในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหน้ายาไทย (Thai Gloss)	ป่าเป๊ (Papae)	ช้างแม่ (Chang Maw)	ย่างแม่ (Umphai)	ดง (Dong)
name	ชื่อ	maɪ̯h	maɪ̯h	maus	məʊ̯h
narrow	แคบ	kɒp	sə'kaɪ̯p	sə'kaɪ̯p	sə'kaɪ̯p
navel	สะดือ	lə'θɪ̯n	lə'θɪ̯n	ʔə'thɪ̯n	ʔə'thɪ̯n
near	ใกล้	sən'di?	sən'di?	sən'di?	sən'di?
near	ใกล้	mbo?	mbo?	mbo?	mbo?
neck	คอ	ŋok	ŋok	ŋok	ŋok
necklace	สร้อยคอ	hnəŋg	hnəŋg	hnəŋg	hnəŋg
need	ต้องการ	?ɛh	?ɛh	?ɛh	?ɛh
needle	เข็ม	ŋe?	ŋi?	ŋi?	ŋi?
new	ใหม่	khjɔ?	khro?	khro?	khro?
next year	ปีหน้า	səm thi?	sam thi?	-	žam thi?
night	กลางคืน	lə'saum	saum	saum	lə'saum
nine	เก้า	sa'taɪ̯m	ša'taɪ̯m	sa'taɪ̯m	sa'taɪ̯m
ninety	เก้าสิบ	la'taɪ̯m	la'taɪ̯m	la'taɪ̯m	la'taɪ̯m
noisy	กรุน	lak la!	lak la!	lak la!	lak la!

ຄວາມພາຍໃນພາກສັກຖະໜາ (English Gloss)	ຄວາມພາຍໃນການໄທ (Thai Gloss)	ປົກກົງ (Papae)	ຫຼັກຫຼັກ (Chang Maw)	ອຸປະມາບ (Umpahai)	ດັງ (Dong)
nose	ຜູກ	maɪ̄h	maɪ̄h	maus	maɪ̄h
not	ບໍ່	təu	t̄əu	tiəu	təu
nutty	(ຮສ) ຂັນ	ŋaic	ŋaic	-	ŋalc
oder of fresh fish	(ເຫັນນີ້) ຄາວ	hŋlək	hŋlək	hŋiək	hŋlək
odoriferous	ຂອນ	səlūc hŋai	səlūc hŋai	səlūc hŋau	səlūc hŋai
oil	ນໍ້າມັນ	la 'zaɪ̄h	la 'zaɪ̄h	la 'zaus	la 'zaeḥ
old	ແກ	khuət	khuət	khuət	kuət
olive	ນະກອກ	kauk	kauk	kauk	-
on time	ກວນ	thiən	thiən	thiən	tiə?
one	ໜຶ່ງ	thi?	thi?	thi?	ti?
open	ເປີດ	poh	poh	poh	poh
open (mouth)	ອາ (ປ່າຍ)	?an	?an	?an	?an
open, clear	ໂປຣ້ງ ໂລ້ົງ	mbaɪ̄ŋ	mbaɪ̄ŋ	mbaŋ	mbaŋ
other	ຝຶນ ລີ	haɪ̄ŋ	haɪ̄ŋ	haɪ̄ŋ	haɪ̄ŋ
outside	ອ່າງອານອນ	phr̄e?	phr̄e?	phr̄e?	phr̄e?

คำนำมานยในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำมานยในภาษาไทย (Thai Gloss)	เปรเป (PaPae)	ช่างแม่ อ (Chang Maw)	บูมพะ ยา (Bumphai)	ดง (Dong)
over, too	กินไป	อคิ	อคิ	อคิ	อคิ
overflow	ห่วง	ล้อด	ล้อด	ล้อด	ล้อด
owl	นากูก	ปลัก	ปลัก	ปลัก	ปลัก
pain, disease	ปวด	ปลอก	ปลอก	ปลอก	ปลอก
palm, sole	ฝ่ามือ ฝ่าเท้า	โซ?	โซ?	โซ?	โซ?
papaya	มะละกอ	เล่ทธีก	ธีก	รเอทีก	ก้าตีก
pass through	ผ่าน ลอด	กหเอ'ตเต'	กหเอ'ตเต'	กหเอ'ตเต'	กหเอ'ตเต'
path, road	ทาง ถนน	กhit	กhit	กhit	กhit
pay back	ใช้คืน	กja?	kra?	-	kra?
pennis	อภัยวะเพศชรา	yok	rok	-	rok
person	คน (น.)	ต็อก	ต็อก	ต็อก	ต็อก
persuade	ป่วน	phui	phui	phui	phui
pick	ตัก	coh	coh	coh	coh
pick up	เก็บ (จากฟัน)	ซีอก	ซีอก	ซีอก	ซีอก
pick (with finger)	ศู	kalp	kalp	kalp	kalp

คำอழมหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำอழมไทยในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป่าแป๊ะ (PaPae)	ช้างแมว (Chang Maw)	ช้างหน้อ (Umphai)	คง (Dong)
pick	เล็กน (จากตัน)	peh	peh	peh	peh
piece(classifier for sheet like object)	ผืนๆ (๗๙)	plah	plah	plah	plah
pig	หมู	leic	leic	leic	leic
pillow	หมอน	ren'guen	ren'guen	ren'guen	ren'guen
pimple	สิว	main	main	main	main
pine tree	ต้นสน	gi?	gi?	ji?	gi?
pipe	กล่องสูบยา	zmok	zmok	zmok	zmok
place (v.)	วาง	la?	la?	la?	la?
plain	ทราย	la'leu	la'leu	la'leu	la'leu
plant (v.)	ปลูก	sa'ma	sa'ma	sa'ma	sa'ma
plant rice (v.)	ปลูกข้าว	zmo	zmo	zmo	zmo
play	เล่น งำ	le'ga?	le'ga?	re'ja?	re'ja?
pocket	กระเป๋า	to? lap	to? lap	to? lap	to? lap
point (v.)	ดู	ro	ro	ro	ro
pamelo	ลีบี	mai'yo	mai'yo	mai'yo	mai'yo

คำนามหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนามหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	บัวบี (PaPae)	ช้างแมว (Chang Maw)	บูมพาย (Umpphai)	ดง (Dong)
porcupine	นิรบี้	gaīh	gaīh	gaus	gaīh
possessor	เจ้าของ	khum	khum	khum	kum
post, pillar	เสา	กุ้ก	กุ้ก	กุ้ก	กุ้ก
pot	หม้อ	ຫຼັບ	ຫຼັບ	ຫຼັບ	ຫຼັບ
(cooking) pot	หม้อ	ດີເຫັນ	ດີເຫັນ	ດີເຫັນ	ດີເຫັນ
pound	ตัน	toh	toh	toh	toh
pour	ริน ราด	do	do	do	do
pregnant	ตั้งครรภ์	ຫົງສ	ຫົງສ	ຫົງສ	ຫົງສ
price	ราคา	ຫຼັກ	ຫຼັກ	ຫຼັກ	ຫຼັກ
project (v.)	แลบ (ลืม)	ຕົວ	ຕົວ	ຕົວ	ຕົວ
pull up	หักห้อง	ma'ho	ma'ho	ma'ho	ma'ho
pumpkin	หวาน	laum	laum	laum	laum
pus	ฟอง	paum	paum	paum	paum
puetule	ก	klein	klein	klein	klein
python	เหสอม				

គារអោយនិងភាសាគុងក្នុង ^(English Gloss)	គារអោយនិងភាសាអាមេរិក ^(Thai Gloss)	ប្រព័ន្ធបាស់ (PāPae)	ចានាលូន (Chang Maw)	ឯម្មានៗ (Umphai)	ទង (Dong)
quick	ឱ្យ ឱ្យ ឱ្យា	caih	caih	caih	caih
rain	អុំ	hle?	hle?	hle?	hle?
rainbow	ខេះកុណា	əjəŋ	əjəŋ	əjəŋ	əjəŋ
raise	ឡើយា	ləŋ	ləŋ	ləŋ	ləŋ
rambeh	នាមីអិ	co?	co?	co?	co?
rattan	អារាយ	?ic	?ic	?ic	?ic
reap	តីមួយ (កា)	təh	təh	təh	təh
receive	ឱ្យឃាន	chien	chien	—	chien
red	សៀវភៅ	sa'kjak	sa'krak	sa'krak	sa'krak
release	លើលូយ	mbliəh	mbliəh	mbliəh	mbliəh
remember	កា	taim	taim	taim	taim
rest	អុក	?o'ləi	?o'ləi	?o'ləi	?o'ləi
return	កាលុប	?ələi	?ələi	?ələi	?ələi
ribs	ថ្វីករោង	pjauk	prauk	prauk	prauk
rice (cooked)	ឈាត់ស្អែក	?aup	?aup	?aup	?aup

คำนำหน้ายืนยันภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหนายืนยันภาษาไทย (Thai Gloss)	คำนำหนายืนยันภาษาไทยในภาษาไทย (Thai Gloss)	ပုဂ္ဂိုလ် (Papae)	ဗျားအံပါ (Chang Maw)	ယာဉ်ဘာ (Umphai)	ဝါး (Dong)
rice (uncooked)	ข้าวสาร	ရော'ကှ?	ရော'ကှ?	ရော'ကှ?	ရော'ကှ?	ရော'ကှ?
rice (plant)	ข้าวเปลือก	ဟော'ဂျာ		ဟော'ဂျာ		ဟော'ဂျာ
rice-bowl	ถ้วย	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်
ricefield	นา	မြေ	မြေ	မြေ	မြေ	မြေ
ride	ปั่น	မြတ်	မြတ်	မြတ်	မြတ်	မြတ်
right	ขวา	မြတ်	မြတ်	မြတ်	မြတ်	မြတ်
ring	แหวน	ဇား	ဇား	ဇား	ဇား	ဇား
ripe	สุก	သီမ	သီမ	သီမ	သီမ	သီမ
roast	เผา	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်	ဂေါ်
roasted-rice	ข้าวหลามต้ม	ဂေါ်'လေ	ဂေါ်'လေ	ဂေါ်'လေ	ဂေါ်'လေ	ဂေါ်'လေ
rock	หิน	လာ'ကူ	လာ'ကူ	လာ'ကူ	လာ'ကူ	လာ'ကူ
rope	เชือก	ဗျား		ဗျား		ဗျား
roof	หลังคา	ပျော်		ပျော်		ပျော်
root	ราก	သံ		သံ		သံ
rotten	เสื่อม	ဆာမ		ဆာမ		ဆာမ

คำนำหน้าในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหน้าในภาษาไทย (Thai Gloss)	ปู่เป๊ (Papae)	ช้างหมาด (Chang Maw)	บุพพาย (Umpphai)	ดง (Dong)
rotten	เน่	sə'ʔəum	sə'ʔiəum	sə'ʔiəum	sə'ʔəum
rubbish	ขยะ	kjam	kram	kram	khram
ruined	เสีย	laic	laic	laic	laic
run, flee	ฟีง หนี	tɔ	tɔ	tɔ	tɔ
saliva	น้ำลาย	ʔme	ʔme	ʔme	ʔme
salt	เกลือ	khīh	khīh	chis	kih
salty	เค็ม	ʔəum	ʔiəum	ʔiəum	ʔəim
same, as	เหมือน แบบ	tɔk	tɔk	tɔk	tɔk
sand	ทราย	hmalic	hmalic	hmalic	hmalic
say	ชูห	ʔah	ʔah	ʔah	ʔah
scald	จาง	hlaik	hlaik	hlaik	hlaik
scale	เกล็ด	lə'pəh	lə'pəh	re'pəh	re'pəh
scorpion	แมลงปอ	kok	kok	kok	kok
scratch	เกา	haic	haic	haic	waic
scurf	สีคอล	kjom	krom	krom	khrom

គ្រាមនាយកក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម (English Gloss)	គ្រាមនាយកក្រសួងការពាណិជ្ជកម្ម (Thai Gloss)	ការអនុមោទនាមរយៈភាសាអាគង (Chang Maw)	ការអនុមោទនាមរយៈចាប់ខ្លួន (Umphai)	នានា (Dong)
search for		saup	saup	saup
see	ເຫັນ	jo?	jo?	ju?
seed	បណ្តិត	noo	noo	nuu
sell	លាង	choh	choh	choh
separate	អារី	chiae	chiae	cie
sesamum	លាក	øo	øo	?a'øu
set up	ចូលរៀប	mbia'eñ	mbia'eñ	mbia'eñ
seven	បី	?a'læh	?a'læs	?a'læh
severed	ខាត	dut	dut	dut
sew	បិន្ទុ	chin	chin	cîñ
shadow	រាង	?æd'æl	?æd'æl	?æd'æl
shake	ស្វែក	læ'kho?	læ'kho?	?a'kho?
shallow	តុក	tho	tho	tu
sharp	រាង	mc	mc	mc
sharpen	រាងកូរ	keli	keñki	keñki

គ្រាមនាយកមារខ្លះកងក្រ	គ្រាមនាយកមារខ្លះកងក្រ (English Gloss)	គ្រាមនាយកមារខ្លះកងក្រ (Thai Gloss)	ប្រព័ន្ធប្រជាពលរដ្ឋ (PaPae)	ច្បាស់អង់គ្លេស (Chang Maw)	ប្រព័ន្ធប្រជាពលរដ្ឋ (Umphai)	ទង (Dong)
sheath						
shoe	អក្រារប	សោវត្ថុ	សោវត្ថុ	សោវត្ថុ	សោវត្ថុ	សោវត្ថុ
shoot	រាយការណ៍	រាយការណ៍	រាយការណ៍	រាយការណ៍	រាយការណ៍	រាយការណ៍
short	ភិស	ភិស	ភិស	ភិស	ភិស	ភិស
short	តឹក	តឹក	តឹក	តឹក	តឹក	តឹក
shoulder	កំហិត	កំហិត	កំហិត	កំហិត	កំហិត	កំហិត
shout	ចេកក្រុង	ចេកក្រុង	ចេកក្រុង	ចេកក្រុង	ចេកក្រុង	ចេកក្រុង
shrimp	ក្នុង	ក្នុង	ក្នុង	ក្នុង	ក្នុង	ក្នុង
shy!	បាយក	បាយក	បាយក	បាយក	បាយក	បាយក
sickle	ក្រុក	ក្រុក	ក្រុក	ក្រុក	ក្រុក	ក្រុក
side, direction	ក្រោម	ក្រោម	ក្រោម	ក្រោម	ក្រោម	ក្រោម
silk	សិក	សិក	សិក	សិក	សិក	សិក
silver, money	មាតិ	មាតិ	មាតិ	មាតិ	មាតិ	មាតិ
sing	ចូល	ចូល	ចូល	ចូល	ចូល	ចូល
sing	ចិត់	ចិត់	ចិត់	ចិត់	ចិត់	ចិត់

គ្រាមពាណិជ្ជកម្មនាមរាស់កម្ពុជា (English Gloss)	គ្រាមពាណិជ្ជកម្មនាមរាស់កម្ពុជា (Thai Gloss)	គ្រាមពាណិជ្ជកម្មនាមរាស់កម្ពុជា (Papae)	ចូរអាយុលើការងារខ្លួយ (Chang Maw)	ចូរអាយុលើការងារ (Umphai)	ទង (Dong)
sister	ផែសារ	•	ច?	ឃោ?	ឃ?
sister-in-law	នៅងសែត្រី	ឃុោតុរី	ឃុោតុរី	ឃុោតុរី	ឃុោតុរី
sit	ដី	ឃុោុម	ឃុោុម	ឃុោុម	ឃុោុម
six	អក	ឃុោ	ឃុោ	ឃុោ	ឃុោ
sixty	អកតិប្បុណ្ណ	ឃុោឱុោឱ	ឃុោឱុោឱ	ឃុោឱុោឱ	ឃុោឱុោឱ
skirt	សិរី	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ
skin	សិកិត្តុ	ឃុោុង	ឃុោុង	ឃុោុង	ឃុោុង
sky	អាកេងអូ	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ
slackened	អូយុន	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ	ឃុោិ
slash, cut	ខ្សោត	ឃុោក	ឃុោក	ឃុោក	ឃុោក
sleep	ឈុតុ	ឃុោិក	ឃុោិក	ឃុោិក	ឃុោិក
sleeping-mat	សប្តាហង	ឃុោិក	ឃុោិក	ឃុោិក	ឃុោិក
slice	ឈុតុ	ឃុោស	ឃុោស	ឃុោស	ឃុោស

မြန်မာစာ	(English Gloss)	မြန်မာစာ	(Paae)	မြန်မာစာ	(Chang Maw)	မြန်မာစာ	(Umpat)	မြန်မာစာ	(Dong)
သရေ	slip away	လျှော	gluet	လျှော	gluet	လျှော	gluet	လျှော	gluet
မူး	slippery	လျော့	eu	လျော့	eu	လျော့	eu	လျော့	eu
လျော	slowly	လျော	kue	လျော	kue	လျော	kue	လျော	kue
လျော့	small	လျော့	teo?	လျော့	teo?	လျော့	teo?	လျော့	teo?
လျော့	small dip-net	လျော့	fin	လျော့	fin	လျော့	fin	လျော့	fin
လျော့	small green frog	လျော့	bak	လျော့	bak	လျော့	bak	လျော့	bak
လျော့	smell	လျော့	hgaat	လျော့	hgaat	လျော့	hgaat	လျော့	hgaat
လျော့	smile, laugh	လျော့	heh	လျော့	heh	လျော့	heh	လျော့	heh
လျော့	smoke	လျော့	maat	လျော့	maat	လျော့	maat	လျော့	maat
လျော့	sneeze	လျော့	sa	လျော့	sa	လျော့	sa	လျော့	sa
လျော့	sneeze	လျော့	du	လျော့	du	လျော့	du	လျော့	du
လျော့	soak, just	လျော့	djeum	လျော့	djeum	လျော့	djeum	လျော့	djeum
လျော့	son-in-law	လျော့	kuen pha	လျော့	kuen pha	လျော့	kuen pha	လျော့	kuen pha

คำนวนหมายในภาษาซังกฤช (English Gloss)	คำนวนหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าปี (Papae)	ช้างมานะ (Chang Maw)	บัมพาย (Bumphai)	ดง (Dong)
soot	การทำราก	lə'ŋau	lə'ŋau	2ə'ŋau	2a'ŋau
sour	เปรี้ยบ	?na?	?na?	?na?	?na?
soybean	ถั่วเหลือง	khim	khrum	khrum	khrim
spear	หอก	phləh	phləh	phləh	pləh
spider	แมลงมุน	yəih	reih	res	reh
spill	หก	doh	doh	doh	doh
spin	หมุนผ้า	klein	klein	klein	klein
split	ตัด	doc	doc	doc	doc
spoon	ผ่า	seh	seh	seh	seh
spread out	ขยาย	sa'nuən	sa'nuən	sa'nuən	sa'nuən
squash	ปู	thom	thom	thom	tum
squeeze	บีบ	mba!	mba!	mba!	mba!
squirrel	กระรอก	hmət	hmət	hmət	hmət
stab, pierce	扎	?la!	?la!	?la!	?la!
	扎	mbuək	mbuək	mbuək	mbuək

គ្រាន់អង់គ្លេសក្នុងភាសាខ្មែរ (English Gloss)	គ្រាន់អង់គ្លេសនៃភាសាខ្មែរ (Thai Gloss)	គ្រាន់អង់គ្លេសនៃភាសាអាមេរិក (Papae)	ច្បាប់ ឆ្លង (Chang Maw)	ច្បាប់ ឆ្លងអាហារ (Umphai)	ទង (Dong)
stand	បើត	choj	choj	choj	cuu
star	ពារ	sa'umon	sa'umon	sa'umon	sa'umon
start a fire	ចារមីនីវិត	tei?	tei?	te?	tel?
start a fire	ចិត្តវិត	pjeh	preh	pres	phreh
steal	ឈរឲ្យរាយ	mbja?	mbra?	mbra?	mbra?
steam	ដឹង	hauŋ	hauŋ	hauŋ	hauŋ
steamer	អាប់រៀង	la'hjaun	la'hjaun	la'hjaun	la'hjaun
steep	ជូន	pjak	prak	prak	phrak
	ផ្លូវ (អាណុ)	le'taik	?a'tauk	?a'tauk	ra'taik
step	កំរួច	len'dien	len'dien	len'dien	len'dien
stir	គុណ (n.)	klat	klat	klat	klat
stomach	ក្រាមអារ៉ា	thu	thu	thu	tu
stone	អុល	se'mo?	se'mo?	se'mo?	se'mo?
stop	អុចក តុ	?nit	?nit	?nit	?nit
straw	អាន	mbre?	mbre?	mbre?	mbre?

คำอ่านภาษาไทย (Thai Gloss)	คำอ่านภาษาพม่า ^๒ (Paae)	คำอ่านภาษาพม่า ^๑ (Chang Maw)	คำอ่านภาษาพม่า ^๑ (Umphaat)	คำอ่านภาษาพม่า ^๑ (Dongy)
stream	မြန်	ရှေ	ရှေ	ရှေ
strength	အဲ	ရော	ရော	ရော
strip of basket	စရိတ်ပုလ္လာ	စရိတ်ပုလ္လာ	စရိတ်ပုလ္လာ	စရိတ်ပုလ္လာ
strong	အဲ	ရော	ရော	ရော
stumble	ဆွဲရှေ	ဆွဲရှေ	ဆွဲရှေ	ဆွဲရှေ
stump	အဲ	ရော	ရော	ရော
sugar-cane	ချော	ချော	ချော	ချော
swamp	ဘီရံ	ဘီရံ	ဘီရံ	ဘီရံ
swing	ဘဏ္ဍာ	ဘဏ္ဍာ	ဘဏ္ဍာ	ဘဏ္ဍာ
swollen	မြတ်	မြတ်	မြတ်	မြတ်
sword	မြင်	မြင်	မြင်	မြင်

คำอathsภาษาไทย (English Gloss)	คำอathsในภาษาชั้นกลาง (Thai Gloss)	ปะเปี๊ยะ (PaPae)	ช่างแมว (Chang Maw)	บ่มพาย (Umpphai)	ดง (Dong)
tail	หาง	sa'ta?	sa'ta?	sa'ta?	sa'ta?
take	พาน	mba?	mba?	mba?	mba?
take off	ยก	pɔc	pɔc	pɔc	pɔc
talus	หินดิน	mbɛm?ɛ	mbɛm?ɛ	mbɛm?ɛ	mbɛm?ɛ
tamarind	มะขาม	ɛc'la'	ɛc'la'	ɛc'la'	ɛc'la'
tame, familiar	ตื่นรู้	hɛk	hɛk	hɛk	hɛk
tap	ตัก	thiət	thiət	thiət	thiət
taro	เนื้อราก	?əiç	?əiç	?əiç	?əiç
tasteless	ชาด	ŋa	ŋa	ŋa	ŋa
tear	สูญ	ʃɛh	ʃɛh	ʃɛh	ʃɛh
tear (v.)	น้ำตา	ləm'buət	ləm'buət	ləm'buət	ləm'buət
tedpole	จูกอกช่องกบ	laɪh	-	-	-
ten	สิบ	kau	kau	kau	kau
termite	ปลวก	yəlm	reim	reim	reim
testicles	อํยานพาณ	kla	kla	kla	kla

คำในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าป (Papae)	ช้างแมว (Chang Maw)	ปลาหมึก (Umphai)	ดง (Dong)
tip (of mouth)	จมูก	ləŋ'go?	?auŋ'go?	?auŋ'go?	?auŋ'gu?
tired	เมื่อย	so? maiŋ	so? maiŋ	so? maiŋ	so? maiŋ
toad	蟾蜍	yauk	rauk	rauk	rauk
today	วันนี้	la'ʔeh	la'ʔeh	la'ʔeh	la'ʔeh
together	ด้วยกัน	dí?	dí?	dí?	dí?
tongue	ลิ้น	dak	dak	dak	dak
tooth	ฟัน	mbiəŋ	mbiəŋ	mbiəŋ	mbiəŋ
touch	摸	lək	lək	lək	lək
trample	เดินไปย่ำ	ŋuŋoŋ	ŋuŋoŋ	ŋuŋoŋ	ŋuŋoŋ
travel	เดินทาง	ləim	ləim	ləim	ləim
tray	ถาด (ไม้)	thuək	thuək	thuək	thuək
tree	ต้นไม้	kho?	kho?	kho?	kho?
tree-top	ยอดไม้	phuic	phuic	phuic	phuic
trunk	รากไม้	ləŋphuŋ	ləŋphuŋ	ləŋphuŋ	ləŋphuŋ
turneric	ขี้ผึ้ง	sa'khrləŋ	sa'khrləŋ	sa'khrləŋ	sa'khrləŋ

គ្រាមអង់គ្លេសក្នុងក្រុងភាសា (English Gloss)	គ្រាមអង់គ្លេសនៃការចាយក្នុងភាសា (Thai Gloss)	ប្រាប់ (PaaPae)	ខ្សោយ ជាន់អង់គ្លេស (Chang Maw)	ប្រាប់ ជាន់អង់គ្លេស (Umphai)	ទង (Dong)
turn over	ទូរស័ព្ទ	le'keup	?ə'khlaep	?ə'cieup	?ə'khaip
turn upside down	ដើរក្នុង	le'thitəh	lə'thitəh	lə'thetəh	?ə'ttetəh
turtle	តុលា	yaih	raih	raus	raith
tusk	កាត់បាអ្រុង	phlok	phlok	phlok	phlok
twenty	ប្រីសិប	?ŋa	?ŋa	?ŋa	?ŋa
twin	ឈុណា	pjɔm	proum	prɔm	phrom
twist	បិច	se'wiet	se'wiet	se'lwiet	se'lwiet
two	សមែង	la'za	la'za	la'za	la'za
unbalance	ឲ្យមេងទៅក្រោង	se'ŋietek	se'ŋietek	se'ŋietek	se'ŋietek
uncle, aunt	ឧណា	thin	thin	thin	tin
under, below	ខ្សោយក្នុង	gim	grum	grum	grim
unfold	គ្រឹង	laih	laih	laih	laih
unmarried-Woman	អាពិសនារា	kjøih	kreih	kreih	khreih
untie	ឃក	kah	kah	kah	kah
urine	ឈនសារុប	naum	naum	naum	naum

คำนำหน้าในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหน้าในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป่าเป้ (Papae)	ช่างแมว (Chang Maw)	บูพาย (Buphai)	ดง (Dong)
wasp	แมลง	?aiŋ	?aiŋ	?aiŋ	?aiŋ
water (v.)	น้ำ	so	so	so	so
water	น้ำตก	lə'ʔaum	lə'ʔaum	ra'ʔaum	ra'ʔaum
waterfall	น้ำตก	caɪ	caɪ	cau	caɪ
water-leech	ปลี	dɪə	dɪə	dɪə	dɪə
wax	ผักผืน	ju	ju	ju	ju
wear	สวม	'sw	caup	caup	caup
wear behind the ear	ห้อย	mbaɪ	mbaɪ	mbaɪ	mbaɪ
weave	ทอผ้า	taiŋ	taiŋ	taiŋ	taiŋ
weed	kraib (kraib)	yem	rem	rem	jiem
weep	ร้องไห้	jiem	jiem	jiem	jiem
well (N.)	บ่อ	?mu	?mu	?mu	?mu
wet	ชื้น	sa'kɔ?	sa'kɔ?	sa'kɔ?	sa'kɔ?
when	ล่วงไป	njem	njem	njem	njem
whisper	กระซิบ	le'sepl	le'sepl	le'sepl	le'sepl

គ្រាមអង់ក្រោមនៃភាគាសាខ័ណ្ឌ (English Gloss)	គ្រាមអង់ក្រោមនៃភាគាសាអិនការាយ (Thai Gloss)	ប្រាប់ប្រាប់ (Papae)	ច្បាប់ច្បាប់ (Chang Maw)	យោងយោង (Umphai)	ទង (Dong)
white	ស្ទើស្រាវ	phen	phiən	phiən	puiŋ
white (hair)	(ស្ទើ) ទងកុ	kja	kra	kra	khra
wide	ការ៉ាវ	wiəh	wiəh	wiəh	wiəh
wild buffalo	លូម្រាល់	muə	muə	muə	muə
win	ឈុន	pe	pe	pe	pe
wind	លី	kaɪ	kaɪ	kaɪ	kaɪ
wing	ឆ្នាំ	pjoc	proc	proc	phruic
winnowing-basket	កង្ករក	le'caɪ	?ə'caɪ	?ə'caɪ	?ə'caɪ
wipe	បើត់	buət	buət	buət	buət
with	ក្នុង	?mai	?mai	?mai	?mai
woman	ផ្លូវិជ្ជី	le'peɪn	?ə'peɪn	?ə'peɪn	?ə'peɪn
word	គំរូ	moŋ	moŋ	moŋ	muŋ
worm	នាមអាម	wiək	wiək	wiək	wiək
wound	ធមេល	mbətɔ?	mbətɔ?	mbətɔ?	mbətɔ?
wrap	អុប (ឱ.)	cd	cd	cd	cd

គ្រាមពេជ្រាវក្សកម្ពុជា (English Gloss)	គ្រាមអម្ចាយនៃភាគាសាអាហ្វេ (Thai Gloss)	ប្រាប់ (PaPae)	ចានាអង់ខ្មែរ (Chang Maw)	ប្រាប់ (Umphai)	ចង់ (Dong)
wrist	ខោដូរ	ណឹក te?	ណឹក te?	ណឹក te?	ណឹក te?
write	សិរីនូវ	saih	saih	sas	saih
yam	វាន	haiñ	haiñ	haun	haun
yawn	ឡាត	hŋap	hŋap	hŋap	hŋap
year, true	ឆ្នាំ	neum	neum	neim	neim
yellow	សេហេតុវង	sa' ŋ ei	sa' ŋ i	se' ŋ ei	se' ŋ ei
yes	បុរិ	mah	mah	mah	mah
yesterday	កែវប្រើ	go?	go?	go?	go?
yesterday	កែវប្រាន	hŋo? nei	go? nei	go? nei	go? nei
you	បុរិ	pa?	pa?	pa?	pa?
youngman	ចានាអង់ខ្មែរ	kuen bliə	kuen bliə	kuen bliə	kuen bliə
young	នៅក្នុង	phu?	phu?	phu?	phu?
younger sibling					

• ភាសាអាហាំ

១០. គោលការណ៍
សម្រាប់សិក្សាតាមបញ្ជី

សម្រាប់សិក្សាតាមបញ្ជី នូវវគ្គឈាន់ជាខ្លួនរាយពាក្យង់នៅបន្ទាន់ ដូចជាភ្លាយសារតាមការណ៍សាមុទ្ធដឹងស្រាវជ្រាវ និងរឿងសាស្ត្រ ឬនៅក្នុងសារឈាន់ ក្នុងការងារដែលអាចប្រើប្រាស់បាន ក្នុងគោលការណ៍។ តាមការណ៍នេះ គឺជាព័ត៌មានមុនពីការងារណ៍ ដូចជាថាបានរាយពាក្យង់នៅក្នុងសារឈាន់ ដែលមានឈាន់រាយពាក្យង់ និងឈាន់ដូចជាទីតាំង និងរឿងសាស្ត្រ ដូចសម្រាប់ការងារដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងសារឈាន់។

៩. គោលការណ៍
សម្រាប់សិក្សាតាមបញ្ជី

ការងារណ៍	ការងារណ៍ (English Gloss)	រាយពាក្យង់ (Papare)	រាយពាក្យង់ (Chhantay Maw)	រាយពាក្យង់ (Ullamhaat)	រាយពាក្យង់ (Dong)
blow	ប្លែក	ឆុច្រែ, ឃុំ	ឆុច្រែ, ឃុំ	ឆុច្រែ	ឆុច្រែ, ឃុំ
buy	ខ្សោយ	ឯុវិ	ឯុវិ, ឱវិ	ឯុវិ, ឱវិ	ឯុវិ, ឱវិ
cage	គគក នៅក	គគក	គគក	រុងុងុងុង	រុងុងុងុង
classifier of wood	ឃង់ (ក្របករាង)	ឃង់	ឃង់	ពេប	ពេប
(be) clean	សំដាត	សំដាត	សំដាត	សោ, ?ូរាធ?	សោ, ?ូរាធ?
(be) defeated	ឃើន	ឃើន	ឃើន	រាទី	រាទី
fold	អិល	អិល	អិល	ធម្មុបិម្មុបិ	ធម្មុបិម្មុបិ
hut	ក្របអងុយិត្តិត	ក្របអងុយិត្តិត	ក្របអងុយិត្តិត	តោ	តោ

คำรากพื้นเมืองในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำรากพื้นเมืองในภาษาไทย (Thai Gloss)	คำรากพื้นเมืองในภาษาจีน (Pāpāe)	คำรากพื้นเมืองในภาษาจีน (Chang Maw)	คำรากพื้นเมืองในภาษาจีน (Umpphai)	คำรากพื้นเมืองในภาษาจีน (Dong)
light	แสง	sa'phie	phiəh	phiəs	pueh
open (eyes)	เปิด (ตา)	mblain	priəŋ	priəŋ	priəŋ
receive	รับ	yap	ra'chit	ra'chit	ra'chit
shut (mouth)	ปิด (ปาก)	ləm'bít	jip	jip	jip
slow	ช้า	sə'teɪn	?nai	?nai	?nai
spit out	ยก	gak	?ep	?ep	?ep
trouser	กางเกง	phaŋ keŋ	?ə'wɛ	?ə'wɛ	?ə'wɛ
wink	กระพริบตา	bɪɛd	mblup mbłep	lup ləi	mbłup mbłiəp
abyss	หลุม	ŋuet	?ə'ŋɛc	ŋuet	ŋuet
belt	เอว	hmuhut	cot	hmuhut	hmuhut
little finger	นิ้วหัวแม่	gen	gɔc	gen	gen
return	ส่งศรีษะ	tau	ta phe? la?	tau	tau
shin	ข้อ胫	ŋoŋ klet	?a'meiŋ chueŋ	ŋoŋ klet	ŋoŋ klet
wattle	กระดูกไก่	lai	ŋɔŋ, ts	lau	lai

គ្រាមពីរិយាល័យនិងភាសាខ្មែរក្នុង (English Gloss)	គ្រាមពីរិយាល័យនិងភាសាខ្មែរក្នុង (Thai Gloss)	ព្រំបាប់ (PraBae)	ចូលរាប់ (Chang Maw)	មូរាប់ (Muphaat)	ទាន់ (Dong)
crawl	កឡាន	mau		hiəu ni̥t̚ wiək	mau
evade	អេសក	mbjaic	mbraic	mbret	mbralec
eyebrow	គោរ	lə'wui	phən guí	?a'wuí	
proj jug	ឱ្យ	huən	-	hmuen	
nose-bridge	ផែងចុងក្រ	goŋ maɪh	qiək maus	goŋ maɪh	
thunder	ហោរា	leih ta?	to? sa'ta?	leih ta?	
brass	អង់ហ៊ុង	ci	i sa, i ci	i sa, i ci	?ere
cart	នាក់រោង	sewien	sewien	-	i ci?
chili	អិចិត	mbjoc	mbroc	phi cho	
earth moon	តីល់តីណា	wiək ūo	wiək ūo	wiək ūo	wiək ūo
footprint	គុណឈើ	kjon	kron	kron	hrɔe
palate	កាបតាប្រជាតិ	mbau	mbau	mbau	?a'tue
scorched rice	ខ្សាត់អារុយ	?aup khɔ?	?aup khɔ?	?aup khɔ?	?aup khriət
sheets use to cover	ដំឡូងគ្រ	ia'lait	?a'lait	?a'laut	hla? mbeih
	up a corpe				

คำนำหน้ายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหน้ายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าปี (PaPae)	ช่างมือ ^ช (Chang Maw)	ยำมาห์ (Umphai)	ดง ^ช (Dong)
vagina	อวัยวะทางเพศ	sa'ig?	sa'ig?	sa'ig?	pəi
who?	ใคร ?	phum	phum	phum	pu i
	ข้อพับ弧形	ca'lak	ci'lak	ci'lak	luk cəu
<hr/>					
	ป้าปี†	(PaPae)	ดง	ช่างมือ ^ช (Chang Maw)	ยำมาห์ (Umphai)
<hr/>					
base (of tree)	โคน (ต้นไม้)	?nəum	?nəem	-	-
boil	ต้ม (ເຫັນ)	?nəem	?nəem	-	-
bruise	แผล (ศีรษะ)	lə'khai	?ə'khai	-	-
cat	แมว	mɪə	mɪə	-	-
hunt	ล่าสัตว์	tɪ lauh	tɪ lauh	-	-
lend	ให้ยืม	yəm	yəm	?ə'ma?	-
millet	ข้าวฟ่าง	soŋ	soŋ	səŋ ho	-
muscle	กล้าม	la'ha	ra'ha	-	-
powder	ละออง	phait	phait	-	-

ความหมายในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	ความหมายในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป่าเป๊ (PaPae)	ดง (Dong)	ช้างแมว (Chang Maw)	บูมพาย (Bumphai)
rebound	กระเด็น	sa'den	-	-	-
scratch	ข่วน	phalc	-	-	-
shake (medicine)	เขย่า (ยา)	kjam	-	-	-
shake	แขยง กระติกชา	həsə'leɪ	tun tħən	-	-
sharp-pointed	แหลม	juč	-	-	-
shorten (nose)	บ่น (จมูก)	yait	rait	-	?a'tħin
silent	เงียบ	plau	plau	-	-
spice	เครื่องเทศ	gat sao	gat sao	-	-
spurn	ปฏิเสธ	dun	dun	-	-
voice	เสียง	la'loč	-	-	-
window	หน้าต่าง	toʔ pɔd	toʔ pɔd	-	-
alive, raw	เป็น ศีบ	gaim	gaim	ʔmaim	-
big	ใหญ่	ya?	ra?	tuək	tuək
bell	กระซิบ	glaiŋ	lə'nauk	lə'nauk	lə'nauk

គ្រាមអង់គ្លេសក្នុងពាណិជ្ជកម្មខ្លួន (English Gloss)	គ្រាមអង់គ្លេសក្នុងការថ្លាស់ខ្លួន (Thai Gloss)	ព្រំបាប (PaaPae)	គង (Dong)	ឆាំង (Chang Maw)	ចាម្វារ (Umphai)
box (V _o)	ទូរឃុក	cut	cun	phoh	phoh
bracelet	ការិតីលើខេវដឹង	mble	mble	se'li	se'li
bury	ដាក់	la'pathu	ra'pathu	re'mac	re'mac
chest	អារាង	le'nauk	za'nauk	d̪tə? lau	d̪tə? lau
damp	ឆ្លើយ ឈុំរុយ	chum	cum	chih	chih
dark	វិទ	fia̯k	fia̯k	saum	saum
dirty	សក្ខារក	la'ʔem	ra'ʔem	se'ʔmeik	se'ʔmeik
dish	ចាន់	chiem	chiem	mbanj	mbanj
earring	តំងុប	mblo?	mblo?	ta'hu	ta'fu
equal	ស្ថិតិភាព	mbrij	mbrij	cap	cap
fin	តុបបន្ទាត់	la'path ka?	la'path ka?	proc ka?	proc ka?
granary	បុងកម្រាធា	keum	keim	krau	krau
heel	ស្ថានឈុំ	?lɔc	?lɔc	mblaun	mblaun
hot	រូមុី	la'zop	la'zop	hluen	hluen
jar	កុង	gjai	gra̯i	he	he

គ្រាមីនុករាជក្រឹតា (English Gloss)	គ្រាមីនុករាជក្រឹតា (Thai Gloss)	ព្រំបោះ (PaPae)	ទង (Dong)	ច្បាស់ (Chang Maw)	មលម្អោ (Umphai)
lamp	լամպ	?əm	?əm	kom	kom
language	ភាសា	lə'phon	la'pud	klein	klein
little	ណែន	?n̩iəh	?n̩iəh	sie?	sie?
speaking while sleeping	ស្រាវជ្រាវ	kaŋ	kaŋ	cuəŋ	cuəŋ
stripped	លាយឈើក	phjułh	phrułh	mbris	mbris
tight	តិន	kheŋ	kheŋ	?a'niət	?a'niət
tomorrow	អ្នក្រោម	sa'ŋauρ	sa'ŋauρ	se'ičeh	se'ičeh
turn up	ឃញ្ញ	?yauk	?dauk	tanj krauk	tanj krauk
two days after tomorrow	អ្នក្រោម + ២	se'ičoh	?ja? soh	se'iθiək	se'iθiək
winnow	អគ្គកូរាល (គិត-គង)	khim	kim	jip	jip
above	ឱ្យក្រោម	ke'γau	-	ka'hlaun	ka'hlaun
calf (of legs)	ឱ្យក្រោម	klɔt chuen	lou? lou?	thu? chueu	thu? chueu
chicken-coop!	តោក	tanj	-	lau	lau
clear (of hearing)	(ឆ្លាំ) (ឆ្លាំ)	-	-	lens	lens

គ្រាមនោយនៃភាសាខ្មែរ (English Gloss)	គ្រាមនោយនៃភាសាអិស្សរដ្ឋខ្លួន (Thai Gloss)	ប្រព័ន្ធឌីជាន់ក្នុងការអារម្មណ៍ (PaPae)	ខ្សោយចាន់ទៅខ្លួន (Chang Maw)	ប្រព័ន្ធបាយក្សាហីត (Umphai)	ទាន់ (Dong)
five days after tomorrow	អ្នកឆ្លៀ + ៥	se'len	-	សេចនា	សេចណា
kick	គោរ	dəh	θət	?lít	?lit
lonely	ឡាតា	?ə ñət	-	cuk	cuk
small green frog	តូចឈុកតូក	-	-	?a'puen	?a'puen
soft-shelled turtle	តបអាហារា	-	-	phru? phriə?	phru? phriə?
straight	លទ្ធភាព	-	-	ləi	ləi
wash (rice)	ឃ្លាតារា	?a'wí	da	mbet	mbet
winnow	ផកខ្សារ (ឲ្យ-ឲ្យ)	?ə'ye?	-	de?	de?
emblic myrobalan	ស្វែរប៊ូន	ប្រព័ន្ធបាយក្សាហីត (PaPae)	ប្រព័ន្ធបាយក្សាហីត (Chang Maw)	ប្រព័ន្ធបាយក្សាហីត (Umphai)	ទាន់ (Dong)
right	ចុក	sa'me	sa'mi	som pom	-
sticky	អាមុន	phok	phok	-	-
sting	(ផែង) គោប	boŋ	boŋ	-	-
		tait	taut	-	-

คำนำหน้าในภาษาอังกฤษ (English Gloss)	คำนำหน้าในภาษาไทย (Thai Gloss)	ป้าเป่ (PaPae)	อมพาย (Umphai)	ช้างม้อ (Chang Maw)	ดง (Dong)
want, desire	อยาก	khuət	-	guət	guət
argue	เรียง ทะเลาะ	mbiə	-	?ə'ke	?ai'ce
hide	ซ่อน	-	-	sai	sai
		ป้าเป่ (PaPae)	ช้างม้อ (Chang Maw)	อมพาย (Umphai)	ดง (Dong)
follow	ตาม	kju?	khe?	la?	la?
	หัก	gjam	-	kriic	khrɔc
	เตือยไก่	le'neih	?a'nuih	?ras	?daih
	แขวน (คอก)	taik	taik	-	-
	หัก	chuə	bak buən	bok buən	-
	ตราชกจาง	-	khut	khut	-
	โกน	-	-	-	-
	แมลง	raŋ lom	?jɔŋ rauk	-	-

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุรีย์พร ไหญ่ส่งฯ เกิดที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ สำเร็จปริญญาศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยกฤษฎา
จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปีการศึกษา ๒๕๒๔ และได้เข้าศึกษาในหลักสูตร
ปริญญาอักษรศาสตร์ครุศาสตร์ที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปีการศึกษา ๒๕๒๕

